

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2012. március 29. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A lopás büntette és más bűncselekmények miatt az I.rendű vádlott **ÉS TÁRSAI** ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság** 2011. november 9. napján kihirdetett **13.B.131/2011/151.** számú ítéletének I. r., II. r., III. r., IV. r. és V. r. vádlottakra vonatkozó, fellebbezések folytán felülbírált részét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

az I. r., a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztést **fegyházban kell végrehajtani.**

Az I., II., III., IV. r. vádlottak esetében a fegyházbüntetést mint **bűnszervezetben elkövetőkkel szemben tekinti kiszabottnak.**

Az I., II., III., IV. r. vádlottak **feltételes szabadságra nem bocsáthatók.**

Az (1. sz. magánfél) (Település, tanya szám) magánfélnek megítélt kártérítés után az I., II., III. r. vádlottak egyetemlegesen 294.100.-(kettőszázkilencvennégyezer-egyszáz) Ft illetéket,

a (2. sz. magánfél) (Település, utca, házszám) magánfél részére az I., II., III., IV. r. vádlottak egyetemlegesen 13.960.884.-(tizenhárommillió-kilencszázhatvanezer-nyolcszáznyolcvannégy) Ft kártérítést és az ez után járó 837.700.-(nyolcszázharminchétezer-hétszáz) Ft illetéket,

a (3. sz. magánfél) (Település, utca, házszám) magánfél részére az I., II., III., IV. r. vádlottak egyetemlegesen 5.315.770.-(ötmillió-háromszáztizenötezer-hétszázhetven) Ft kártérítést és az ez után járó 318.900.-(háromszáztizennyolcezer-kilencszáz) Ft illetéket,

a (4. sz. magánfél) (Település, utca, házszám) magánfél részére megítélt kártérítés után a II., III. r. vádlottak egyetemlegesen 377.500.-(háromszázhetvenhétezer-ötszáz) Ft illetéket,

az (5. sz. magánfél) (Település, utca, házszám) magánfélnek a megítélt kártérítés után az I., II., III. r. vádlottak egyetemlegesen 71.800.-(hetvenegyezer-nyolcszáz) Ft illetéket,

a (6. sz. magánfél) (Település, utca, házszám) magánfélnek megítélt kártérítés után az I., II., III. r. vádlottak egyetemlegesen 7.000.-(hétezer) Ft illetéket,

a (7. sz. magánfél) (Település, utca, házszám) magánfélnek az I., II., III., IV. r. vádlottak egyetemlegesen 2.165.802.-(kettőmillió-egyszázhatvanötezer-nyolcszáz-kettő) Ft kártérítést és ezen összeg után 129.900.-(egyszázhuszonkilencezer-kilencszáz) Ft illetéket,

a (8. sz. magánfél) (székhely megjelölése) magánfélnek I., II., III. r. vádlottak egyetemlegesen 502.930.-(ötszáz-kettőezer-kilencszáz-harminc) Ft kártérítést és ezen összeg után 30.200.-(harmincezer-kettőszáz) Ft illetéket,

(9. sz. magánfél) (Település, utca, házszám) magánfélnek megítélt kártérítés után az I., II., III. r. vádlottak egyetemlegesen 7.000.-(hétezer) Ft illetéket,

a (10. sz. magánfél) (Település, utca, házszám) magánfélnek az I., II., III., IV. r. vádlottak egyetemlegesen összesen 22.070.685.-(huszonkettőmillió-hetvenezer-hatszáznyolcvanöt) Ft kártérítést, az I., II., III., IV., V. r. vádlottak egyetemlegesen 12.680.287.-(tizenkettőmillió-hatszáznyolcvanezer-kettőszáznyolcvanhét) Ft kártérítést és ezen összegek után az I., II., III., IV. r. vádlottak 900.000.-(kilencszázezer) Ft illetéket, melyből 760.800.-(hét-százhatvanezer-nyolcszáz) Ft erejéig az V. r. vádlott is egyetemlegesen köteles,

a (11. sz. magánfél) (Település, tanya házszám) magánfélnek megítélt kártérítés után az I., II., III. r. vádlottak 144.500.-(egyszáznegyvennégyezer-ötszáz) Ft illetéket,

(12. sz. magánfél) (Település, utca, házszám) magánfélnek a II., III. r. vádlottak egyetemlegesen 100.000.-(egyszázezer) Ft kártérítést és az ez után járó 7.000.-(hétezer) Ft illetéket,

a (13. sz. magánfél) (Település, utca, házszám) magánfélnek az I., II., III. r. vádlottak egyetemlegesen 761.595.-(hét-százhatvanegezer-ötszáz-kilencvenöt) Ft kártérítést, az ez után járó törvényes kamatot és 45.700.-(negyvenötezer-hét-száz) Ft illetéket,

a (14. sz. magánfél) (Település, utca, házszám) magánfélnek megítélt kártérítés után az I., II., III. r. vádlottak 7.000.-(hétezer) Ft illetéket

kötelesek megfizetni.

A (15. sz.) magánfélnek (Település, utca, házszám) szám alá kell a kártérítést megfizetni.

Az eljárás során lefoglalt és a Békés Megyei Bíróság bűnjelkezelője által Bj.I/24/2011/25., 43., 77-92., 97., 99-100., 102-105., 107-109., 114-115., 117-125., 127., 133., 135-137., 144-146. szám alatt kezelt bűnjeleket **elkobozza**,

a Bj.I.24/2011/1-24., 26-42., 44-51., 52-76., 93-96., 98., 101., 106., 110-113., 116., 126., 128-132., 134., 138-143. tétel alatti bűnjelek **lefoglalását megszünteti** és az 1-24., 26-42., 44-51., 57-63., 65-76., 93-96., 98., 134., 138-143. tétel alattiak **megsemmisítését rendeli el**,

az 55-56., 126. alattiakat a 13. sz. magánfél (Település, utca, házszám) sértett részére, a 106., 110-113., 116. alattiakat az I. r. vádlottnak, a 132. alattit a II. r. vádlottnak, a 131. alattit a III. r. vádlottnak **kiadni rendeli**, míg az 52-54., 64., 101., 128-130. tétel alattiak **iratokhoz csatolását rendeli el**.

Az I. r. vádlottól az eljárás során lefoglalt és a Békéscsabai Rendőrkapitányság tárgynyilvántartásába T-8/2009. tételszám alatt bevételezett 1 USA dollár, valamint a Magyar Államkincstár Dél-alföldi Regionális Igazgatósága Békéscsaba számlájára befizetett és P-24/2009. szám alatt nyilvántartott 23.700.-(huszonháromezer-hétszáz) Ft, valamint a III. r. vádlottól lefoglalt és a Magyar Államkincstár Dél-alföldi Regionális Igazgatósága Békéscsaba számlájára befizetett és P-23/2009. szám alatt nyilvántartott 13.620.-(tizenháromezer-hatszázhusz) Ft **lefoglalását megszünteti**, azt az I., illetve a III. r. vádlott részére **kiadni rendeli**, de a bűnügyi költség és a polgári jogi igény biztosítására **visszatartja**.

Az elsőfokú eljárásban felmerült és az I., II., III., IV., V., VI. r. vádlottak által egyetemlegesen fizetendő bűnügyi költség összege helyesen: **1.383.137.-(egymillió-háromszáznyolcvanháromezer-egyszázharminchét) Ft**.

Egyebekben az elsőfokú ítéletnek az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r. és az V. r. vádlottakra vonatkozó, fellebbezések folytán felülbírált részét **helybenhagyja**.

Az I. és IV. r. vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe **beszámítja**.

Megállapítja, hogy a IV. r. vádlott lakcíme helyesen: (Település, utca, házszám).

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság

Az I. r. vádlott bűnösségét 2 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan - bűnsegédként elkövetett a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetében, 9 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan - bűnsegédként elkövetett, a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetében, melyből 1 rb. kísérlet, 2 rb. bűnsegédként elkövetett a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetében, 2 rb. bűnsegédként elkövetett a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel a (4) bekezdés b/1. pontja szerint minősülő lopás büntetében, valamint 4 rb. a Btk. 265. § (1) bekezdésébe ütköző méreggel való visszaélés vétségében állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 8 év 6 hónap börtönre, 10 év közügyektől és 5 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az I. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról;

a II. r. és a III. r. vádlottak bűnösségét - egyezően - 2 rb. társtettesként elkövetett, a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetében, melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett, 10 rb. társtetteségben elkövetett, a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetében, melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett, 1 rb. kísérlet, 2 rb. társtetteségben elkövetett a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetében, 2 rb. társtetteségben elkövetett a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel a (4) bekezdés b/1. pontja szerint minősülő lopás büntetében, 1 rb. társtetteségben elkövetett a Btk. 324. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő rongálás vétségében, 1 rb. társtetteségben elkövetett, a Btk. 327. § (1) bekezdésébe ütköző jármű önkényes elvételének büntetében és 4 rb. a Btk. 265. § (1) bekezdésébe ütköző méreggel visszaélés vétségében állapította meg.

Ezért a II. r. vádlottat halmazati büntetésül 11 év 10 hónap börtönre, 10 év közügyektől és 5 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a II. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

A III. r. vádlottat halmazati büntetésül 12 év börtönre, 10 év közügyektől és 5 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a III. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. A III. r. vádlott esetében elrendelte a Monori Városi Bíróság 7.Bk.236/2008/3. számú végzésével kiszabott 6 hónap fogházbüntetés végrehajtását.

A IV. r. vádlott bűnösségét 2 rb. felbújtóként elkövetett a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetében, melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett, felbújtóként elkövetett, a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetének kísérletében, folytatólagosan elkövetett a Btk. 326. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő gazdaság büntetében, valamint 3 rb. a Btk. 265. § (1) bekezdésébe ütköző méreggel való visszaélés vétségében állapította meg. Ezért a IV. r. vádlottat halmazati büntetésül 6 év börtönre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a IV. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

Az V. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c.) és d) pontjaira figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetében, valamint bűnsegédként elkövetett a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetében állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 2 év, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönre és "B" kategóriájú járművezetéstől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés esetleges elrendelésének esetére rendelkezett az V. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

A vádlottakat kötelezte kártérítés és eljárási illeték, valamint a bűnügyi költség megfizetésére és rendelkezett a bűnjelekről.

Az elsőfokú ítélet I. és V. r. vádlottra vonatkozó felmentő rendelkezése, továbbá a VI. r. terheltre vonatkozó része első fokon jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú ítélettel szemben ellenérdekű fellebbezéseket jelentettek be:

Az ügyész az I., II., III., IV. és V. r. vádlottak terhére anyagi jogszabály téves alkalmazása miatt, a bűnszervezet megállapítása folytán velük szemben fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabása és a feltételes szabadságra bocsáthatóság kizárásának megállapítása végett,

az I. r. vádlott a bűnszervezet megállapítása miatt, az általa beismert négy bűncselekményért enyhítés, a többi bűncselekmény vonatkozásában felmentés végett,

az I. r. vádlott védője elsődlegesen a tényállás megalapozatlansága miatt hatályon kívül helyezés, másodlagosan a bűnszervezet mellőzése, eltérő tényállás megállapítása és a kiszabott büntetés enyhítése végett,

a II. r. vádlott a bűnszervezet mellőzése,

a III. r. vádlott a bűnszervezet mellőzése és a kiszabott büntetés enyhítése,

A II. és III. r. vádlottak védője a bűncselekménnyel okozott kár tekintetében a tényállás téves megállapítása miatt és a kiszabott büntetés enyhítése végett,

a IV. r. vádlott enyhítésért,

a IV. r. vádlott védője a bűncselekmények minősítését megalapozó érték megállapítása folytán a tényállás téves megállapítása miatt, a IV. r. vádlott terhére felbujtóként elkövetett bűncselekmények esetében bizonyíték hiányában való felmentés, a bűnszervezet mellőzése és a kiszabott büntetés enyhítése végett,

az V. r. vádlott a bűnszervezet mellőzése,

az V. r. vádlott védője a bűnszervezet mellőzése és az V. r. vádlott részbeni felmentése végett jelentett be fellebbezést.

A Békés Megyei Főügyészség B.970/2011. szám alatt indokolt fellebbezésében a tárgyaláson bejelentett fellebbezését azonos tartalommal fenntartotta.

Az I. r. vádlott fellebbezését írásban részletesen indokolta, abban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság az elkövetési értékeket eltúlzott mértékben állapította meg, azok tárgyában új szakértői bizonyítást nem rendelt el. Az I. r. vádlott azt is sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság azokban a bűncselekményekben is megállapította a bűnösségét, amelyek elkövetését nem ismerte el és amelyekre vonatkozóan - álláspontja szerint - nem voltak kétséget kizáró bizonyítékok.

A IV. r. vádlott védője is írásban részletesen indokolta a fellebbezését. Ebben a bűnszervezet mellőzésére és arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a IV. r. vádlottat mentse fel a tényállás 18. pontjában terhére rótt bűncselekmény vádja alól, míg a tényállás 1., 4., 5., 9., 11. és 12. pontjában részletezett cselekvőségét folytatólagosan elkövetett orgazdaság büntettének minősítse és az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztést enyhítse.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.10/2012/3. számú átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelenlévő ügyész perbeszédében a vádlottak terhére bejelentett fellebbezést azonos tartalommal fenntartotta. Részletesen kifejtette a bűnszervezetben való elkövetés megállapíthatóságának kritériumait, indítványozta a büntetés kiszabásánál irányadó körülmények helyesbítését, ugyanakkor - álláspontja szerint -

az elsőfokú bíróság a belső arányosságnak is megfelelő szabadságvesztéseket szabott ki a vádlottakkal szemben, annak végrehajtási fokozatában azonban tévedett. Ezért indítványozta a bünszervezetben való elkövetés megállapítását, fegyház fokozat kiszabását és a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből való kizárást.

Az I. r. vádlott védője a nyilvános ülésen elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. Ezt részben azzal indokolta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az I. r. vádlott esetében nem kellő gondossággal vizsgálta a bizonyítékokat, illetőleg a megvizsgált bizonyítékokból levont következtetése nem volt logikus és okszerű. Ezért az I. r. vádlott vonatkozásában megállapított tényállást a védő megalapozatlannak tartotta. Emellett álláspontja szerint valamennyi vádlott tekintetében a tényállás az elkövetési értékeket illetően felderítetlen, vitatta a szakértők által közölt elkövetési értéket és kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottak terhére a legmagasabb összegben állapította azt meg.

Másodlagosan a tényállás 1 - 5., 7 - 10., 13 - 14. pontjait illetően az I. r. vádlott bizonyíték hiányában való felmentését, a tényállás 18. pontja esetében pedig bűncselekmény hiányában való felmentését indítványozta. A bizonyíték hiányos felmentésre irányuló fellebbezését azzal indokolta, hogy álláspontja szerint a híváslisták adataiból nem vonható le minden kétséget kizáró bizonyosság az I. r. vádlott bűnösségére. A tényállás 18. pontját illetően utalt a II. és a III. r. vádlott vallomására, akik bár a többi bűncselekmény elkövetését beismerték, ennek elkövetését ők is tagadták.

A védő harmadlagosan a bünszervezet mellőzésére tett indítványt, mert álláspontja szerint annak a bírói gyakorlatban is kimunkált kritériumai az I. r. vádlott terhére nem állapíthatók meg. Ezért az I. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítését is kérte.

A II. r. és a III. r. vádlottak védője a tényállás 10/A. és 18. pontját illetően a vádlottak felmentését, egyebekben a kiszabott büntetések enyhítését kérte. Vitatta a növényvédő szerek elkövetési értékére adott szakértői megállapítást, részben azért, mert a bíróság nem állapította meg, hogy az eltulajdonított növényvédő szerekből mennyi volt a lejárt szavatosságú, ezért már értéktelen szer, részben azért, mert a magasabban megállapított elkövetési érték a tényállás 1., 7. 11 - 12. pontjában a bűncselekmény minősítésére is kihatott. Vitatta, hogy a tényállás 10. pontjában a vádlottak szándéka a fényképezőgép és memória kártyájának, valamint a szemüvegnek az eltulajdonítására is irányult. A tényállás 18. pontját illetően arra hivatkozott, hogy a vádlottak csak terepszemlét tartottak a helyszínen. Indítványozta a bünszervezet mellőzését is. A vitatott szakértői véleményre figyelemmel indítványozta - esetlegesen - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és új szakértői bizonyítás elrendelését, vagy a vádlottakra kedvezőbb elkövetési értékek megállapítását.

A IV. r. vádlott védője írásban benyújtott fellebbezését mindenben fenntartotta.

Az V. r. vádlott védője indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az V. r. vádlottat a tényállás 1. pontjában megállapított bűncselekmény vádja alól mentse fel, mellőzze a bűnszervezetben való elkövetés megállapítását, a vagyoneklobzást és az V. r. vádlott által is elismert, a tényállás 12. pontjában részletezett bűncselekmény miatt kiszabott büntetés enyhítését kérte.

I., II., III., IV. és V. r. vádlottak mindenben csatlakoztak a védők által elmondottakhoz.

A másodfokú bíróság kizárólag az ügyészi fellebbezést, illetve az V. r. vádlott és védője által a bűnszervezet mellőzésére irányuló fellebbezését ítélte alaposnak.

Az ítélet tábla a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva - a Be. 349. § (1) bekezdésében írt korlátok között - az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le. A szükséges és indokolt körben, az időszorúságot is szem előtt tartva élt azzal a törvény adta lehetőséggel, hogy több tanú számára engedélyezte az írásos tanúvallomást. A védők az eljárás során folyamatosan vitatták az elkövetési értékeket. Ezt arra alapították, hogy a sértettek a kártérítési igényüket alacsonyabb összegre terjesztették elő, mint amit a szakértői értékközlés tartalmazott. Az ellentmondás feloldása végett az elsőfokú bíróság - helyesen - az elkövetési értékek megállapítására újabb szakértőt rendelt ki, aki a bíróság felhívására az elkövetéskori kiskereskedelmi forgalmi értéket határozta meg. Töretlen a bírói gyakorlat, hogy a bűncselekmények elkövetési értékénél a kiskereskedelmi fogyasztói árat kell alapul venni. Alaptalan az a védői hivatkozás, hogy a sértettek által közölt alacsonyabb érték is a kiskereskedelmi fogyasztói ár, hiszen a sértettek maguk is végfelhasználók (BH 1993. 659.). Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás során az e tárgyban kihallgatott tanúk vallomásából az volt megállapítható, hogy a sértett gazdálkodó szervezetek épp azért mert nagy tételben vásárolták a növényvédő szereket, különböző egyedi kedvezményre voltak jogosultak. Ez azonban a kiskereskedelmi fogyasztói árat nem érinti, annyiban van csak jelentősége, hogy a magánfelek által előterjesztett polgári jogi igény összege és az elkövetési érték eltérő összegű. Az elsőfokú bíróság ezt az eltérést szem előtt tartva rendelkezett a magánfelek polgári jogi igényéről (elsőfokú ítélet 38. oldal utolsó előtti bekezdés).

A kifejtettekből az is következik, hogy a másodfokú bíróság szükségtelennek tartotta az elkövetési értékeket illetően újabb szakértői vélemény beszerzését, de nem osztotta az erre alapítottan előterjesztett, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezéseket sem, illetve azon védelmi indítványt sem, hogy a másodfokú bíróság a vádlottakra kedvezőbb, alacsonyabb elkövetési értékeket állapítsa meg.

Az I. r. vádlott és védője azért is megalapozatlannak tartotta az elsőfokú ítéletet, mert álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság lényegében a II. és a III. r. vádlottak mentő tartalmú vallomása ellenére, kizárólag az általuk aggályosnak tartott híváslistára alapította az I. r. vádlott bűnösségét. Az elsőfokú bíróság azonban e vonatkozásban is eleget tett ügyfelderítési kötelezettségének és kellő részletességgel indokolta, hogy mely egyéb bizonyítékokra figyelemmel állapította meg az I. r. vádlott bűnösségét. Ezért ez okból sem kellett az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezni.

A vagylagosan a vádlottak felmentésére irányuló fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadták. Azt sérelmezték, hogy a vádlottak tagadó vallomásával szemben az elsőfokú bíróság döntően a nyílttá tett titkos adatszerzésre, valamint a nyomszakértői véleményre, a talajvédelmi szakértői véleményre, a lefoglalási jegyzőkönyvekre, tanúvallomásokra, illetőleg egyes vádlottak terhelő vallomására alapította ítéleti tényállását.

Az elsőfokú bíróság azonban nem csak a híváslisták adatait (hívások helye, időpontja) hanem a telefonlehallgatás konkrét szövegrészleteit is bizonyítékként értékelte. Ezek az egyéb terhelő bizonyítékokkal összhangban álltak, így az elsőfokú bíróság megalapozottan vont le következtetést a vádlottak bűnösségére.

Alaptalan az a védelmi hivatkozás is, hogy a tényállás 18. pontja esetében a vádlottak csak terepszemlét tartottak a helyszínen, hiszen az irányadó tényállás szerint - amelyet a helyszíni szemle jegyzőkönyve is alátámaszt - a vádlottak a szellőzőrendszer kibontásához már ténylegesen hozzá is fogtak. Ez a magatartás pedig több mint pusztán előkészületi cselekmény, ezzel a vádlottak a bűncselekmény elkövetését már megkezdték, azaz azt megkísérelték.

Az elsőfokú bíróság kellő indokát adta annak is, miért irreleváns II. és III. r. vádlott azon védekezése a tényállás 10/b. pontját illetően, hogy a sértett (9. sz. magánfél) ingóságait nem ők, hanem ismeretlen társuk tulajdonította el. Ugyanezen okból irreleváns, hogy konkrétan ki törte fel és tulajdonította el a páncélszekrényből a készpénzt a tényállás 14. pontjában.

A bizonyítékok mérlegelése az elsőfokú bíróság feladata. Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére, ezért az ezt támadó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

Az elsőfokú bíróság tehát a bizonyítási eljárás alapján megalapozott tényállást állapított meg, azt a másodfokú bíróság csak a következőkkel egészítette ki illetőleg helyesbítette:

az I. r. vádlottal szemben a Szentendrei Városi Bíróság 3.B.376/2002/11. számú ítéletével kiszabott 2 év börtönbüntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje 2008. november 7. napján járt le.

A III. r. vádlottal szemben a Monori Városi Bíróság - helyesen -7.Bk.236/2008/3. számú végzésével kiszabott 6 hónap fogházbüntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje 2010. november 3. napján járt volna le.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy több esetben az elkövetési érték - összeadási hiba miatt - pontatlanul került meghatározásra. Azok helyes számítással a következők:

A tényállás 1. pontja esetében 69.312.386,- forint,
3. pontja esetében 5.990.058,- forint,
4. pontja esetében 27.388.815,- forint,
5. pontja esetében 10.676.132,- forint,
9. pontja esetében 3.709.329,- forint,
10/a. pontja esetében 502.930,- forint,
16/a. pontja esetében 761.595,- forint.

Helyesbítette a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 23. oldal első bekezdését akként, hogy az ott írt elkövetési érték helyesen 42.814.966,- forint.

Helyesbítette a tényállás 15. pontját akként, hogy a bűncselekmény elkövetési időpontja - figyelemmel a tényállás 12. pontjában írtakra - 2009. szeptember 13. napja és a II., valamint a III. r. vádlottak voltak e bűncselekmény elkövetői.

Egyebekben az elsőfokú bíróság tényállása hiánytalan, az az előbb írt kiegészítésekkel, helyesbítésekkel irányadó volt a másodfokú felülbírálat során.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére és bűncselekményeiket a törvénynek megfelelően minősítette. II. és III. r. vádlott esetében a tényállás 16/a pontjában részletezett cselekmény minősül a Btk. 316. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés c), d) pontjaira figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerinti lopás büntetettének. (Az elsőfokú ítélet 36. oldala elírás folytán a tényállás 16/b pontját jelöli meg.)

Helyesen foglalt állást abban is az elsőfokú bíróság hogy a vádlottak a bűncselekményeket nem bünszövetségben, hanem bünszervezetben követték el. A védelmi érveléssel szemben ez nem jelentette a vádelv sérelmét. Az elsőfokú bíróság ítéletének bevezető részében (elsőfokú ítélet 14. oldal 3 - 6. bekezdésében) részletesen ismertette annak a társas bűnkapcsolatnak a jellemzőit, amelyből levont

következtetéssel állapította meg a vádlottak terhére a bűnszervezetben történt elkövetést.

A Btk. 137. § 8. pontja szerint bűnszervezet: három, vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja 5 évi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

A bűnszervezetben elkövetés lényeges fogalmi ismerve az összehangolt működés. A korábbi szabályozástól eltérően a hatályos törvény tehát nem a bűnszervezet belső, hanem olyan külső, tárgyi jellegű ismerveit határozza meg, amelyek a kívülállók számára is felismerhetők (4/2005. Büntető Jogegységi Határozat). A hatályos rendelkezés tehát már nem tesz különbséget a bűnszervezeten belül tevékenykedők hierarchiában elfoglalt szerepeit illetően. Ez legfeljebb a büntetés kiszabásánál értékelendő. A védelmi érveléssel ellentétben tehát az elsőfokú bíróságnak nem volt feladata vizsgálni, hogy a vádlottak között volt-e bármilyen alá- fölé rendeltségi viszony. Az viszont minden kétséget kizáró módon bizonyítás nyert, hogy a vádlottak nagy számú, összesen 18 rb. bűncselekményt követtek el alig 9 hónap leforgása alatt, ezeket az ország különböző területein valósították meg. Abból, hogy az eltulajdonított növényvédő szerek jelentős része nem került elő, közvetett módon bizonyítást nyert az is, megrendelésre dolgoztak, azaz mindig abban a biztos tudatban követték el az eltulajdonítást, hogy a lopott vegyszerekre vevőt is találnak. Különböző hívószámú mobiltelefonokon tartották egymással a kapcsolatot, egyfajta munkamegosztás is kialakult közöttük, hiszen volt tippadó, volt, aki a bűncselekmény elkövetését figyelemmel biztosította és volt orgazda, aki a lopott vegyszereket átvette. Arra is volt adat, hogy azt követően törtek be a vegyszerraktárba, hogy oda nagy értékű szállítmány érkezett. Ezek a momentumok kétséggkívül bizonyítják az összehangolt, szervezett működést, vagyis I., II., III., és IV. r. vádlottak kétséggkívül egy bűnszervezetnek voltak a tagjai. Büntetőjogi felelősségüket illetően lényegtelen, hogy mennyiben voltak tisztában azzal, kik voltak e bűnszervezet egyéb tagjai.

Tekintettel arra, hogy az V. r. vádlott csupán a IV. r. vádlott kérésére és csak két esetben vett részt a bűncselekmények elkövetésében, a másodfokú bíróság osztotta azt a védelmi érvelést, mely szerint terhére nem állapítható meg a bűnszervezetben elkövetés. Az V. r. vádlott csupán az eltulajdonított vegyszerek szállításában működött közre, a konkrét ügyben e két alkalmi elkövetés még nem nyújt kellő alapot olyan következtetés levonására, hogy az V. r. vádlott tudattartalma kiterjedt volna arra, hogy bűnszervezet tagjaként cselekszik.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor a 61/2008. Bk. véleményre hivatkozva nem tüntette fel az ítélet rendelkező részében azt, hogy az I. - IV. r. vádlottak a bűncselekményeket bűnszervezetben követték el. A hivatkozott Bk. vélemény 7.

pontja szerint ugyanis "a vádlott bűnösségét megállapító ítélet rendelkező részében fel kell tüntetni - a büntetés kiszabásáról szóló rendelkezések előtt - ha az elkövető, mint visszaeső, különös visszaeső, vagy többszörös visszaeső, illetve **bűnszervezetben** követte el a bűncselekményt".

Ezért a másodfokú bíróság ítéletének rendelkező részében kimondta, hogy I. -IV. r. vádlottak esetében a büntetést mint bűnszervezetben elkövetőkkel szemben tekinti kiszabottnak.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket a következők szerint helyesbítette, illetve egészítette ki a másodfokú bíróság:

I., II., III. és IV. r. vádlottak esetében csak csekély súllyal értékelte javukra azt, hogy a tényállás 18. pontjában a bűncselekmény elkövetése kísérleti szakban maradt, hiszen ez alkalommal a vádlottakat tetten érték. További enyhítő körülmény I., II., III. és IV. r. vádlottak javára az, hogy a tényállás 1., 11 - 12. pontja esetében az elkövetési érték a minősítést megalapozó értékhatár alsó határához közeli. Ugyanez további enyhítő körülményt jelent I., II., III. r. vádlott javára a tényállás 7., 8., 9., 13 - 14. pontjait illetően.

További súlyosító körülmény I., II., III. r. vádlottak esetében az, hogy a tényállás 13 - 14. pontjában részletezett bűncselekményeket is folytatólagosan követték el.

A bűnszervezetben történő elítélésre figyelemmel az ítélet tábla mellőzte a súlyosító körülmények közül e társas elkövetésre történt hivatkozást. További súlyosító körülmény a betöréses lopások elszaporodottsága.

Az így kiegészített bünteteskiszabási körülményekre figyelemmel az ítélet tábla álláspontja az, hogy az elsőfokú bíróság a IV. és V. r. vádlott esetében enyhe büntetést szabott ki. A súlyosítási tilalom folytán azonban nem szabhatott ki hosszabb tartamú szabadságvesztést. Az elsőfokú bíróság egyáltalán nem foglalkozott a bűnszervezetben való elkövetéssel összefüggésben alkalmazandó törvényi rendelkezésekkel. Így a büntetés kiszabásánál nem hívta fel a Btk. 98. § (1) bekezdését, tévesen börtönben rendelte végrehajtani a kiszabott szabadságvesztéseket, holott az, a Btk. 42. § (3) bekezdése alapján helyesen fegyház. Ezért e rendelkezés alapján a másodfokú bíróság az I., II., III., IV. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani.

Az elsőfokú bíróság a bűnszervezetben elkövetés megállapításának dacára nem vonta le azt a jogi konzekvenciát sem, hogy az I., II., III. és IV. r. vádlottak feltételes szabadságra nem bocsáthatók. Ezért a másodfokú bíróság a Btk. 47. § (4) bekezdés d) pontja alapján kimondta, hogy e vádlottak e kedvezményben nem részesülhetnek.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában (37. oldal hatodik és nyolcadik bekezdése) V. r. vádlott esetében is végrehajtandó szabadságvesztést és közügyektől eltiltást említ, holott az V. r. vádlottal szemben a szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztette. E vádlott esetében - egyébként indokolatlanul - az enyhítő szakasz teljes kimerítésével a Btk. 87. § (1) és (2) bekezdés b) pontja alapján 2 év börtönbüntetést szabott ki, amit a Btk. 89. § (2) bekezdése alapján 3 év próbaidőre felfüggesztett. E jogszabályhelyekre azonban az elsőfokú bíróság nem hivatkozott, ezért azokat a másodfokú bíróság pótolta.

Az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy az V. r. vádlott esetében milyen különös méltánylást érdemlő körülményt talált a szabadságvesztés végrehajtásának a felfüggesztésére. Ilyen körülményt a másodfokú bíróság nem észlelt, de ügyészi fellebbezés hiányában nincs törvényi lehetőség a végrehajtás felfüggesztésének mellőzésére.

A teljesség érdekében jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság - egyébként helyesen - az V. r. vádlottal szemben nem szabott ki vagyoneklobzást, így e tekintetben a védelmi fellebbezés teljességgel megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a magánfelek polgári jogi igényének összege és az elkövetési értékek között különbség van, a kártérítés összegénél a magánfél által előterjesztett polgári jogi igény az irányadó, ha az nem haladja meg a bíróság által megállapított elkövetési értéket. A megtérülésnél viszont a szakértő által megállapított értéket kell alapul venni. Több esetben azonban számítási hiba folytán a kártérítés összegét helyesbíteni kellett, illetve tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság a polgári jogi igények előterjesztésekor hatályban volt legkisebb illeték mértékét, valamint helytelenül alkalmazta a kerekítés szabályát is. Az 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése szerint az illeték a pertárgy értékének 6 %-a, de legalább 7.000,- legfeljebb 900.000,- forint, míg ugyanezen törvény 71. § (3) bekezdése szerint az illeték alapját a 74/A. § szerint pedig az illeték összegét századosokra kell kerekíteni, úgy hogy 50,- forintot és azt meghaladó összeget 100,- forintnak kell számítani.

Az elsőfokú bíróság a kártérítésre kötelezésnél figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a tényállás 4. és 5. pontja esetében a IV. r. vádlott orgazda volt, így I., II., III., IV. egyetemlegesen köteles a kártérítésre.

A tényállás 15. pontja esetében pedig túlterjeszkedett a kereseti kérelmen, amikor bár (12. sz. magánfél) 100.000,- forintra terjesztette elő a polgári jogi igényt, az elsőfokú bíróság az elkövetési érték, azaz 126.000,- forint megtérítésére kötelezte a vádlottakat.

Mindezen szempontokat szem előtt tartva, a másodfokú bíróság a rendelkező részben írtak szerint helyesbítette a kártérítésre kötelezett vádlottak személyét, illetőleg a kártérítés, valamint az eljárási illeték összegét.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében nem tüntette fel a 15. sz. magánfél címét, ezért azt pótolta.

Az elsőfokú bíróság a bűnjelekről lényegében ötletszerűen rendelkezett. Ezért azt a másodfokú bíróság teljes terjedelmében felülbírált és ítéletének rendelkező részében írtak szerint megváltoztatta akként, hogy a bűncselekmények elkövetési eszközének számító dolgokat a Btk. 77. § (1) bekezdés a) pontja alapján elkobozta, míg a többi bűnjel lefoglalását a Be. 155. § (1) bekezdése alapján megszüntette, az értéktelennek tekintett dolgokat ugyanezen szakasz (8) bekezdése alapján megsemmisíteni rendelte, míg az 55-56., 126., 106., 110-113., 116., 132., 131. alatti bűnjelet ugyanezen szakasz (2) bekezdése alapján a 13. sz. magánfélnek, illetve I., valamint II. és III. r. vádlottnak rendelte kiadni, az 52-54., 64., 101., 128 - 130. tétel alatti bűnjeleket a 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet 1. § (2) bekezdése alapján az iratokhoz rendelte csatolni.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett az I. és a III. r. vádlottól lefoglalt készpénzekről, ezért azok lefoglalását a Be. 155. § (1) bekezdése alapján megszüntette és a (2) bekezdés alapján az I., illetve a III. r. vádlottnak kiadni rendelte azzal, hogy a Be. 157. § (1) bekezdése alapján azokat a bűnügyi költség és a polgári jogi igény biztosítására visszatartotta.

Az elsőfokú bíróság a bűnügyi költség viseléséről zömében helyesen rendelkezett. A másodfokú bíróság észlelte, hogy a IV. r. vádlottat külön terhelő bűnügyi költségek között feltüntette a 14. tételszám alatti költséget is, azt azonban helyesen nem kizárólag a IV. r. vádlottra, hanem egyetemlegesen és helyesen a II. és a III. r. vádlottra terhelte. Ítéletének indokolásában helyesen állapította meg az I., II., III., IV. r. vádlottat és VI. r. elítéltet egyetemlegesen terhelő bűnügyi költségek tételszámát, számítási hiba folytán azonban tévedett annak összegénél, mert az helyesen 1.383.137,- forint. Ezért ezt az összeget az ítélet tábla helyesbítette.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélet tábla az ügyész fellebbezését, valamint az V. r. vádlott és védőjének a bünszervezet megállapításának mellőzésére irányuló fellebbezését ítélte alaposnak, ezért az elsőfokú ítéletnek I., II., III., IV. és V. r. vádlottakra vonatkozó és fellebbezések folytán felülbírált részét a Be. 372. § (1) bekezdés alapján hivatalból is felülbírálvá megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az I. r. és a IV. r. vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján számította be a kiszabott szabadságvesztésbe.

Az IV. r. vádlott fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján megállapította a IV. r. vádlott helyes lakcímét.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2012. március 29. napján

Gyurisné dr. Komlóssy Éva s.k. a tanács elnöke, Dr. Cserhádi Ágota s.k. a tanács tagja, előadó, Dr. Katona Tibor s.k. a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.38/2012/16. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság 13.B.131/2011/151. számú ítéletének az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r. és az V. r. vádlottakra vonatkozó fellebbezések folytán felülbírált és jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és - V. r. vádlott esetében fel nem függesztett részében - végrehajtható.

Szeged, 2012. március 29.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva s.k. a tanács elnöke